

05
A
737

L. N. J.
RECTOR
ACADEMIÆ VVITTEBERGENSIS,
JOHANN. ANDREAS
QVENSTEDT, QVEDLINBURGO-
SAXO, S. S. THEOL. DOCTOR, EJUSDEMQUE
PROFESSOR PUBL, UT ET ELECTO-
RALIUM ALUMNORUM EPHORUS,
LECTURIS
GAUDIA PASCHALIA
IN JESU REDIVIVO!

WITTEBERGÆ
Typis JOH. BORCKARDI, Acad. Typogr.

(1684)

88

05 A 737

Heri cum Christo in crucem agebar: hodie
simul glorificor. Heli commoriebar: hodie simul vivificor.
Heli conspeliebar: hodie simul resurgo. At vero ei, qui pro
nobis passus est, ac resurrexit offeramus, aurum fortasse me di-
cere putatis, aut argentum, aut texturas, aut pellucidos & ingentis pre-
cii lapides, fluxam fragilemque terre materiam, humum manentem, cu-
jus majorē partem improbi ferè possident, & servi rerum terrena-
rum ac mundi Principis! Immo vero nos metipso offeramus, hoc est,
opes Deo charissimas maximè congruentes. Imaginis decus imagini
reddamus, dignitatem nostram agnoscamus, exemplar nostrum honore
prosequamur, mysterii vim intelligamus, & pro quo Christus morte
functus est. Simus ut Christus, quoniam Christus quoque sicut nos. Efficiamur
Dii propter ipsum, quoniam ipse quoque propter nos homo. Assumst
quod deterius erat, ut det, quod præstantius est: Mendicus factus est,
ut nos illius mendicitate ditemur: servi formam suscepit, ut nos in li-
bertatem afferamur. Descendit, ut evehamur: tentatus est, ut vin-
camus: contemptus est, ut nos gloria afficiat: mortuus est, ut salutem
nobis afferat: ascendit, ut eos, qui in peccati lapsu jacebant, ad seipsum
trahat. Omnia quispiam donet, omnia ei, qui seipsum redemtionis
preium pro nobis, ac culpe nostra succidancum dedit, offerat. Ita monet
Orator Ecclesiae Græcae celeberrimus S. Gregorius, Nazianzenus Epi-
scopus, hoc resurrectionis festo solenni. Sequamur monentem. Ne-
mo enim nostrum sibi vivit, & nemo sibi moritur, dicente Apostolorum
Coryphæo. Sive enim vivimus, Domino vivimus; sive morimur, Do-
mino morimur. Sive ergo vivimus, sive morimur, Domini sumus. In
hoc enim Christus mortuus est, & resurrexit, ut & mortuis & vivis
dominetur. Rom. XIV. 7. 8. 9. Pascha Domini, Pascha, iterumque
Pascha dicam, in honorem TRINITATIS. Hæc nobis festivitatum fe-
stivitas, & celebratum celebritas, tanto ceteris omnibus non solum
humanis & humi defixis, sedis etiam, quæ ipsius Christi sunt, ac
propter ipsum celebrantur, superior, quanto sol stellas antecedit. Hodie
salus mundo (facta est) tam visibili, quam invisibili. Christus ex mortuis:
simul surgite. Christus adisse: redite. Christus ex sepulcro: Peccati vin-
culis solvamini. Portæ inferni aperiuntur, & mors opprimitur, & ve-

tus Adam deponitur, & novus perficitur: Si quanova in Christo
creatura, renovemini: ut iterum hortatur Nazianzenus.

Ut autem magis naqisq; excitemur ad gaudia Paschalia, &
resuscitati in Christo ad vitam spiritualem resurgamus, agite, pau-
cis Angelicum nuncium meditabimur, RESURREXIT. Hoc e-
niam Christum à mortuis redivivum prædicat, ut & nos spiritua-
liter resturgentis in ipso vivamus. Inniuit ita cœlestis legatus, Chri-
stum RESURREXISSE, hoc est, non alienâ virtute, sed vi pro-
priâ in vitam rediisse, & à mortuis surrexisse. Habuit enim ipse
potestatem animans, seu vitam, ponendi, habuit & potestatem vitam
iterum resumendi Joh. X. 18. Templum corporis sui dissolutum in
morte, rursus in tribus diebus exit avit, resurgens à mortuis Joh. II.
19. seq. ideoq; demonstratus est Filius DEi in virtute secundum spiri-
tum sanctificationis ex resurrectione mortuorum Rom. I. 4. utpote
qui traditus propter peccata nostra, & resurrexit propter justitiam
nostram Rom. IV. 25. in quem locum Origenes: Si surreximus
cum Christo, qui est justitia, & in novitate vite ambulamus, & se-
cundum justitiam vivimus, surrexit nobis Christus ad justificationem
nostram. Si vero nondum depositimus veterem hominem cum acti-
bus suis, sed in injustitia vivimus, audeo dicere, quod nondum sur-
rexit nobis Christus ad justificationem, nec traditus est propter peccata
nostra. Si etiam hoc credo, quod ille ad justificationem meam sur-
rexit, quomodo in justitia placet?

Non sui causa mortuus est, sed nostri causa: quia per mortem
suam nos à morte redimere debuit, voluit, & per mortem defru-
re eum, qui habebat mortis imperium, hoc est, Diabolum Ebr. II. 14.
Idecircò triumphale gaudium nobis peperit resurrectione suâ, ut
læti canere possumus: Absumta est mors in victoriam, ubi tuus, ô
mors, stimulus? ubi tuus, inferne, victoria? Stimulus vero mortis
est peccatum: virtus autem peccati lex. DEo autem gratia qui dedit
nobis victoriam per Dominum nostrum JESUM CHRISTUM 1. Cor.
XV. 54.55.56.57. Ef. XXV.8. Hof. XIII. 14. Sanguine Christi consperso
creditur Adami Calvaria, qui sub loto, quo crux Domini fixa est,
humatus traditur ab antiquis: ejusdem sanguinis sanctificati elapsis
dicente, ac monente S. CYPRIANO MARTYRE, letemur &
delectemur in Domino, nec jam amatoribus crucis mors Magistri sit
horror

horrori, neq; pœna sit dolori, nec passio sit pudori, cum hæc omnia vi-
tae nostræ sint instrumenta: quia mors ejus pro peccatis sacrificium
noscum fuit, & pœna crucis excessibus pœna dignis occurrit; labor
ejus onera nostra depositum, dolor ejus nos sanavit, & sanatio indebita
nos à damnatione eterna absolvit. Tu morti, Christe, imperas, &
absorta eliditur, inaneſcit corruptio, ubi ager, te medente sanatur.
Sustasti mortem pro filiis hominum, ut, qui tecum mortui erant,
tecum viverent, & participes tribulationum etiam consolatione gau-
derent. Cantemus igitur Domino, gloriosè enim honorificatur, &
liber populus egreditur de Ægypto, Moysè duce, mare fit perviam,
columna flammæ nocte coruscans Israëlitum antecedit exercitum:
stat à dextra & leva mare suspensum destituto luto profundi, inoffen-
sum abyssus dat transitum: Et egresso populo DEI Pharaonem cum
populo suo repentina morte illapsum pelagus intercludit. Jam præ-
cesserat agnus, quem Israëlin Ægypto immolarat, cuius sanguini
limina rubricata percusor Angelus non est ausus attingere: nec
exterminatoris gladium populus formidabat. Cui & de spirituali-
bus nequitii parabat victoriæ illud sine macula sacrificium & mare
divisum, & totum Ægypti robur extinctum.

Primum illud antiquum Pascha his miraculis coruscavit, &
excluso fermento preceptum est, ut horum dierum celebritas agere-
tur in azymis, nec solennitatis hujus gaudia servilibus operibus fu-
scarentur, nec omnino aliqua tanta sinceritatis gloriam malignitas
inquinaret. Quanto magis ergo Palcha nostrum sancte haben-
dum, religiosè celebrandum? Etenim Pascha nostrum est Chri-
stus: ideoq; epulemur non in fermento vitii, neq; in fermento malitia
& nequitia, sed in azymis sinceritatis & veritatis. Expurgate igi-
tur vetus fermentum, ut sitis nova conspersio, sicut estis azymi i. Cor.
V.7.8. Hæc est dies, quam fecit Dominus, letemur & exultemus in
ea. Quia enim in electis suis funditus occidit mortem, mors mor-
tis extitit. Totum enim Dominus noster Jesus Christus illum tene-
brarum & mortis principem colligavit, legiones illius perturbavit,
portarum inferni vestes ferreos confregit, omnes justos, qui origi-
nali peccato astricti tenebantur, absolvit, captivos in libertatem pri-
fianam revocavit, peccatorum tenebris obscuratos splendida luce per-
fudit,

fudit, ut habet B. August. Serm. CXXXVII. de tempore. Et por-
rò: *Advenisti Redemptor mundi, advenisti, quem desiderantes quo-
tidie sperabamus.* Advenisti, quem nobis futurum lex nunciave-
rat, & Prophetae. Advenisti donans in carne bonis indulgentiam
peccatoribus mundi, solve defunctos inferni. Et Serm. CLXIII.
*Pascha Christi regnum est cœli, salus mundi vita credentium, occa-
sus inferni, gloria superiorum, resurrectio mortuorum, testimoni-
um resurrectionis divine, pretium redēctionis humanae, cognitiō
mortis abolitæ.*

Resonet ergo semper in ore nostro Christi resurrectio, semper ad
mentis nostræ auditum transmittatur, ut mors, quæ nostros semper
obsidet sensus cum terrore suo, cum lamentis suis à nostris sensibus ef-
fugetur, ut monet Petrus Chrysologus Serm. CXIX. Ex hoc, in-
quit Leo MAGNUS Serm. I. de Resurrectione Domini, initiam no-
bis factum est Resurrectionis in Christo, ex quo in eo, qui pro omni-
bus mortuus est, totius spei nostræ forma præcessit. Non hæsitamus
diffidentia, nec incertâ expectatione suspendimur, sed accepto pro-
missionis exordio, fidei oculis, que sunt futura, jam cernimus: &
naturæ provectione gaudentes, quod credimus, jam tenemus. Non
ergo nos rerum temporalium occupent species, nec ad se contempla-
tionem nostram, à cœlestibus terrena deflectant. Pro transactis has-
beantur, quæ ex maxima parte jam non sunt: & mens intenta
mensuris, ibi desiderium suum figat, ubi quod offertur, aeternum
est. Nemo in id recipiat, unde surrexit; sed etiam si pro infirmi-
tate corpore a in aliis adhuc langoribus jacet, sanari instanter
desideret ac levari. Hec est enim salutis via, & capta in Christo
resurrectionis imitatio, ut quia in lubrico istius vita diversi casus la-
psumq[ue] non desunt, vestigia gradientium à fluidis ad solidam transfe-
rantur. Hec meditatio, dilectissimi, non pro solennitate Paschali,
sed pro totius vita sanctificatione retinenda est, & ad hoc præsens ex-
ercitatio debet intendi, ut quæ animum fideli experimento brevis
observantie declarant, in consuetudinem transeant, intemerata
permaneant, ac si aliquid delicti irrepserit, celeri pœnitidine dele-
tur.

Crux enim Christi, ait idem S. Pater Serm. II. de Resurrectio-
ne Domini, que salvandis est impensa mortalibus, & sacramentum

Crux

est, & exemplum. Sacramentum, quo virtus impletur divinitate: exemplum, quo devotio incitatur humana: quoniam captivitatis iugum erutis, etiam hoc prestat redemptio, ut eam sequi posse imitatio. Nam si mundana sapientia ita in suis gloriatur erroribus, ut quem sibi quisque ducem elegerit, ejus opiniones & mores atque omnia instituta sectetur, quae nobis erit communio nominis Christi, nisi ut ei inseparabiliter uniamur, qui est, ut ipse insinuavit, Via, & Veritas, & Vita? Via scilicet conversationis sancte, Veritas doctrina, & Vita beatitudinis sempiternae. Ei inunctanter itaque, dilectissimi, corde credimus, quod ore profitemur: nos in Christo crucifixi, nos sumus mortui, nos sepulti, nos etiam in ipso die tertio suscitati. Unde Apostolus dicit: Si consurrexisti cum Christo, quae sursum sunt, quae rite, ubi Christus est, in dextra Dei sedens: quae sursum sunt, sapite, non quae super terram: Mortui enim es sis, & vita vestra abscondita est cum Christo in DEO. Quum enim Christus apparuerit vita vestra, tunc & vos apparebitis cum ipso in gloria.

Resurrectio Christi, ait MAXIMUS homil. II. paesch. p. 218. defunctis est vita, peccatoribus venia, sanctis est gloria. In Resurrectione Christi clementia omnia gloriantur. Nam & solem ipsum arbitror esse in hac die solito clariorem. Necesse est enim, ut sol in ejus resurrectione gaudeat, in cuius passione condoluit: & cuius mortem lugubri quadam caligine prosecutus est, ejusdem vitam nitidioris lucis splendore suscipiat, & tanquam bonus minister, sicut tunc obsequatus est ad exequias sepulture, modò coruscet in resurrectione obsequium. Et homil. III. p. 219. Lætemur ergo in Christi resurrectionis die. Communis enim omnium, communis est nostra letitia. Communis planè: quia omnes illo resurgentे surreximus. Omnium enim revixit saluti, qui pro omnium peccatis adductus est passioni. Non immerito in hoc die Sanctus David (Ps. CXIX.) sine exceptione exultandum præcipit, & letandum: in qua die totius mundi gaudia celebrantur: omnibus enim letandum est, quia omnibus prodest. Cunctis exultandum est, quia cunctis est salutare: & ideo non adulatoria est adhibenda, nec fucata letitia. Quisque enim in Christi resurrectione letatur: letetur portius, quia in Christo ipse surrexit. In illo enim nostra portio, nostra conditio, & mor-

ideo

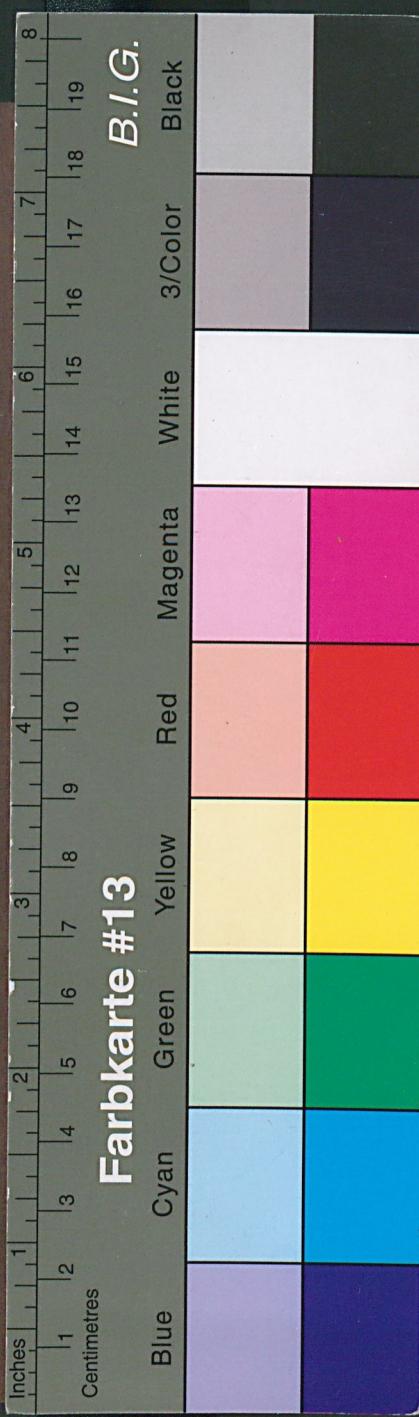
tem pertulit, & revixit. Est enim in illo Christi homine unius cuius
Iusq[ue] nostrum carnis & sanguinis porro. Ubi ergo portio mea regnat,
regnare me credo: ubi dominatur sanguis meus, me sentio domina-
ri; ubi glorificatur caro mea, me gloriosum esse cognosco. Exulte-
mus ergo, fratres, ait Scriptura, in hac die Domini exultemus plane;
quia cum votis Domini gratulamur, magis nostra vota curamus.
Quid tantum dicit Propheta? Hec est dies, quam fecit Dominus.
Bonus plane dies, qui lucem intulit universis: verum non hujus
seculi lucem, sed resurrectionis aeternae. Lux enim ista non caligi-
nem noctis detulit, sed mortis tenebras amputavit. Bonus, inquam,
dies: & melior hic, quam ille, in quo primum mundus emisit. Ille
enim hominibus ad laborem creatus est; hic factus est ad quietem. Ille
mortem metuit; hic formidinem mortis evasit. Ille bonis malisq[ue]
communis est; hic proprius est iustorum. Hinc diei lux tenebris
sepelitur, hujus diei splendor etiam sepulturam illuminat. Ad po-
strem illius diei lucem mortui non vident; hujus diei lumen etiam
defunctis emicuit,

Sed haec, sine dubio, hoc solenni Resurrectionis festo latius
exequentur Verbi Ministri, praecones Resurrectionis Dominicæ
ordinarii. Quos ut audiatis devote, monitisque eorum pareatis
sedulè, hortamur paternæ. Sic fructus resurrectionis Salvatoris
sece exerent in vobis frequentes, & salutares, ut gratiam salutif-
eram fide suscipiatis, & abnegatiæ cum impietate secularibus deside-
riis, clamoribus cyclopicis nocturnis, comedationibus, compota-
tionibus, impudicitiis, criminacionibus, pasquillorum studiis,
digladationibus & similibus tenebrarum operibus, in eternas
tenebras precipitantibus, sobriè, justè, & piè vivatis in hoc secu-
lo, expectantes beatam spem, & adventum glorie magni DEI,
& Salvatoris nostri JESU CHRISTI: denique gratitudinem te-
stantes S. Ministerio, ad aram deponatis consueta sacrificia. Ita
propitius sit Vobis Dominus, ob Resurrectionem gloriosam,
reddatque vobis vi meriti sui cuncta millies! P. P. Sub Siglo
la Academia, vigiliâ, Resurrectionis Dominicæ
Wittebergæ Anno G. N. M DC XXCI,

602

GS A B9

B.I.G.

b. n. f.
RECTOR
ACADEMIAE VVITTEBERGENSIS,
N. ANDREAS
EDT., QVEDLINBURGO-
THEOL. DOCTOR, EJUSDEMQUE
UTOR PUBL, UT ET ELECTO-
RUM ALUMNORUM EPHORUS,
LECTURIS
AUDIA PASCHALIA
N JESU REDIVIVO!

WITTEBERGÆ
OH. BORCKARDI, Acad. Typogr.

(1681)

88